

La caverne de Makhpéla à Hébron, aujourd'hui.

L'enterrement de Jacob

La contestation d'Esau

La Torah présente l'enterrement en grandes pompes de Jacob dans la caverne de Makhpéla.

Le Midrash y ajoute des éléments nouveaux notamment la contestation d'Esau quant au droit de Jacob sur cette sépulture.

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יג עמוד א

כיון שהגיעו למערת המכפלה, אתא עשו קא מעכב, אמר להן: (בראשית מט /לה/) ממרא קרית הארבע היא חברון - ואמר רבי יצחק: קרית ארבע - ארבע זוגות היו: אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה, איהו קברה ללאה בדידה, והאי דפייש דידי הוא. אמרו ליה: זבינתה. אמר להו: נהי דזביני בכירותא, פשיטותא מי זביני? אמרו ליה: אין, דכתיב: (בראשית נ) בקברי אשר כריתי לי. ... אמר להו: הבו לי איגרתא, אמרו ליה: איגרתא בארעא דמצרים היא. ומאן ניזיל? ניזיל נפתלי, דקליל כי איילתא, דכתיב: +בראשית מט+ נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר. א"ר אבהו: אל תקרי אמרי שפר אלא אמרי ספר. חושים בריה דדן תמן הוה ויקירן ליה אודניה, אמר להו: מאי האי? ואמרו ליה: קא מעכב האי עד דאתי נפתלי מארעא דמצרים. אמר להו: ועד דאתי נפתלי מארעא דמצרים יהא אבי אבא מוטל בבזיון? שקל קולפא מחייה ארישיה. נתרן עיניה ונפלו אכרעא דיעקב, פתחינהו יעקב לעיניה ואחיק. והיינו דכתיב: (תהלים נח) ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע. באותה שעה נתקיימה נבואתה של רבקה, דכתיב: +בראשית כז+ למה אשכל גם שניכם יום אחד, ואע"ג דמיתתן לא ביום אחד הואי, קבורתן מיהא ביום אחד הואי.

Talmud de Babylone traité Sota page 13 a

En arrivant à la caverne de Makhpéla, Esau contesta : "Mamré, Kyriat Arba c'est Hébron" dit-il. – Rabbi Isaac enseigne à ce sujet : le lieu se nomme *cité des quatre* car quatre couples y sont enterrés, Adam et Eve, Abraham et Sarah, Isaac et Rébecca, Jacob et Léa. – Esau dit : Jacob a prit sa part en la donnant à Léa, il reste une place pour moi. On lui dit : "Tu as vendu ton droit d'aînesse". J'ai vendu ma double part, mais ai-je vendu mon héritage ? [Il me reste donc une place]. Ils lui dirent : "tu as même vendu ton héritage, car notre père a dit à Joseph "tu m'enterras dans la sépulture que j'ai acquis en Canaan" (Gn 50, 5). [...] Il leur dit : Apportez-moi l'acte de vente ? – Il est en Egypte ! – Qui ira le chercher ?" C'est Nephtali rapide comme la gazelle qui partit, comme il est dit "tel une biche légère, il apporte de beaux messages" (Gn 49, 21). Selon R. Abahou il faut lire "il apporte les documents". Il y avait présent Houchim, fils de Dan, qui était dur d'oreille ; il demanda ce qui se passait. "Esau retarde l'enterrement jusqu'au retour de Nephtali parti en Egypte". Il dit : "Mon grand-père devra subir cette humiliation jusqu'au retour de Nephtali ?" Il prit un gourdin et frappa Esau à la tête, ses yeux sortirent et roulèrent aux pieds de Jacob qui sourit. Comme il est dit (Ps 58) "Le juste se réjouit de la juste réparation, il se lave du sang du méchant". Ainsi se réalisa la prophétie de Rébecca (Gn 27, 45) : "Pourquoi vous perdrai-je tous les deux le même jour ?". Certes, ils ne sont pas morts le même jour, mais ils furent enterrés le même jour.

Traduction : Philippe Haddad.